

respektována původní Mathesiova verze; pravopisné a sjednocující typografické úpravy jsou v souladu s běžnými edičními zvyklostmi. Poznámkový aparát, spojující textologické údaje s komentáři a věcnými vysvětlivkami, instruktivně přispívá k lepšímu pochopení textu a upozorňuje také na Mathesiovy dobové poplatné omyly. Tiskové chyby (na str. 243 „sověstkou“ namísto „sovětskou“, na str. 278 „aké“ místo „také“, na str. 286 má být zřejmě výraz „konverzační“ místo „konzervační“, na str. 320 „odborníky“ místo správného „odbojníky“; u poznámky ke str. 171 měl být proložen název statí; ve dvou případech – u str. 261 a u str. 263 – liší se název článku v textu a v poznámce) mohla odstranit pečlivější korektura.

Soubor Básníci a buřiči, který rozptýlené mathesiovské materiály přehledně soustřeďuje, není pietním literárněhistorickým návratem k osobnosti Bohumila Mathesia (1888–1952), nýbrž užitečným setkáním s dosud živým a podnětným jeho dílem.

Jarmila Krustýnková

Literatura o Janu Nerudovi. Sestavili Hynek Šik a Miroslav Laiske (Odeon, Praha 1976, 236 stran).

U příležitosti dokončení Spisů Jana Nerudy vyšel soupis hlavní literatury o spisovatelově životě a díle (v malém nákladu 300 výtisků).

Oba sestavovatelé Hynek Šik a Miroslav Laiske v úvodu ke své práci vyznačili zásady, jimiž se řídili. Ponechali stranou dějiny literatury, slovníky, učebnice, literární a literárněvědné příručky, obecné encyklopedie. Nezaznamenávají otisky Nerudových dopisů nebo dopisů jemu adresovaných, ani příspěvky, jejichž jádrem je korespondence. Recenzovaná bibliografie zaznamenává „široký výběr zpráv, článků a studií, které podstatně rozvíjejí naše poznání Nerudova života a díla, historicky nově osvětlují jeho osobnost nebo novým způsobem vykládají jeho myšlenkový a umělecký vývoj, případně rozebírají jeho dílo“ (str. 5). Pominuty zůstaly také beletristické práce obírající se Nerudovým zjevem. Zato byly zařazeny drobné zprávy o Nerudově životě a soudobé referáty o jeho pracích. Z nerudovské literatury, která vznikla v pozdějších letech, uvádějí sestavovatelé samostatně vydané knižní práce, příspěvky vzpomínkového charakteru, závažné životopisné zprávy a práce, jež informují o zapomenutých či neznámých částech Nerudova díla.

Jakákoli výběrová bibliografie, a tím spíše bibliografie početných prací o životě a díle Jana Nerudy, ponese vždy v sobě rysy subjektivnosti. Není tomu patrně jinak ani v případě, o němž píšeme.

Sestavovatelé, jak připomínají, vybrali 2189 bibliografických jednotek ze shromážděných 4500 záznamů. Soupis končí rokem 1971 a je uspořádán chronologicky. Na závěr je připojen rejstřík autorů a rejstřík věcný.

Pokud se uvádí u příspěvku autor šifrou, sestavovatelé ji ve většině případů odkrývají, někdy jen s otazníkem. Při dešifrování bylo ovšem záhodno jít až do úplného zvládnutí úkolů. Je možné, že se tu všechno úsilí nepotká vždycky se zdarem. Jako svůj malý vklad do této práce připojujeme: šifra „zsl“, kterou sestavovatelé připsují Arnu Novákovi s otazníkem (str. 116, položka 1176), opravdu Arnu Novákovi v Lidových novinách patřila. Šifra „-zb-“ (na str. 129, položka 1307) náleží Zdeňku Báčovi, šifrou „S. L.“ (na str. 148, položka 1523) se podepsal Stanislav Lyer, pod šifrou „os“ (na str. 155, položka 1610) se skrývá patrně Olga Srbová, pod šifrou „pi“ (na str. 160, položka 1676) psal do Lidových novin František Pišek, pod šifrou „bs.“ (na str. 175, položka 1841) otiskoval svoje příspěvky v Lidové demokracii Bedřich Slavík. Věříme, že se podaří dalším pátráním odkrýt i většinu šifer ostatních.

Soupis Literatura o Janu Nerudovi je poučná četba. Ukazuje, co už bylo k zevrubnému poznání Nerudova života a díla vykonáno, ale zasvěcenému badateli připomene také bílá místa, která by bylo potřeba zaplnit. Recenzovaná bibliografie zůstane nepostradatelnou pomůckou pro práci každého nerudologa.

Bádání o Janu Nerudovi není zdaleka ještě uzavřeno. Připomínají nám to mimo jiné také studie sovětských bohemistů. A stále trvá platnost věty Julia Fučíka z jeho závěti, že Neruda je autor, který mířil svým dílem daleko do budoucnosti.

Artur Závodský